

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 25, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 25, 1994

Nr. 165

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Rusijos kariai iš Klaipėdos dar neišsikraustė

Vilnius, rugpjūčio 16 d. (LR) — Oficialiai paskutinis Rusijos kariškis turėjo palikti Klaipėdą beveik prieš metus, praėjusių metų rugpjūčio pabaigoje. Tačiau Rusijos ginkluotųjų pajėgų karininkų, tarnaujančių savo šalies kariuomenėje, kaip buvo Klaipėdoje, taip tebėra iki šiol, rašo „Lietuvos rytas“.

Buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenė iš Lietuvos buvo išvesta prieš metus, remiantis 1992 metų rugsėjo 8 d. Maskvoje pasirašytu tvarkaraščiu. Išvedimas vyko kaip tik tuo metu, kai Lietuvoje buvo išduodami nauji pasai ir privatizuojami butai. Pasinaudodami tuo, kad butai privatizuoti pakakdavo pasirašyti pasižadėjimą priimti Lietuvos Respublikos pilietybę, Rusijos karininkų šeimų nariai tai padarydavo, išgydavo nekilmą, turėdami turtą, vėliau Lietuvos pilietybės nebepriimdavo, butus parduodavo ir išvažiuodavo gyventi kitur.

Pasak Seimo Nacionalinio saugumo komiteto nario Arvydo Ivaškevičiaus, neretai tai buvo daroma ir pasinaudojant korupcija, kyšininkavimu, pareigūnų gorbūmu (Siauliuose pagal tokius faktus iškeltos kelios baudžiamosios bylos).

Kaip prisimena buvęs Klaipėdos meras B. Petrauskas, pagal Rusijos kariuomenės dalinių vadovybės pateiktus sąrašus iš pradžių uždėjęs ant rankų likę gyventi apie 800 kariškių šeimų. Dalis jų, toliau į Rusiją tarnauti išsiųstų karininkų šeimoms, kiek palaukė, kol jų antrosios pusės išsikurs naujosiose tarnybos vietose, už keleto tūkstančių JAV dolerių pardavė privatizuotus butus ir iš Lietuvos išvyko. Tačiau ne visos. Kita dalis, kurių vyrai buvo išsiųsti tarnauti į Kaliningradą, Klaipėdoje pasilikę. Šiuo metu uostamiestyje yra apie 100 butų, kuriuose gyvena Rusijos kariškiai, jų žmonos ar vaikai.

Leisti rusų kariams privatizuoti butus buvo klaida

Po metų nuo Rusijos kariuomenės išėjimo valdininkai pradeda susivokti, jog leidimas kariškių žmonoms privatizuoti butus buvo didžiausia klaida. Tuo metu tai buvo tarsi savotiškas reveransas didžiajai kaimynnei, o šio sprendimo pasekmės išryškėjo praėjus kuriam laikui.

Pirmoji pasekmė — kad lietuviams tarnautojams Klaipėdoje nėra butų. Dalis Rusijos karininkų, turėdami butų Klaipėdoje nuosavybės dokumentus (nors formaliai jie priklauso jų žmonoms), tikisi gauti po antrą butą Kaliningrade. Tuo tarpu Lietuvos pasieniečiai, pavyzdžiui, priversti važinėti iš Būtingės, Lietuvos ir Latvijos pasienio ir darba Nidos pasienio poste ar į Klaipėdą iš Gargždų, nes visi butai pasienio užkardę yra privatizuoti. Juodkrantės užkardę vieną butą įsigudrino privatizuoti net Vokietijos pilietis.

Yra ir antroji pasekmė. Vyrai bent reikšmingai nori susitikti su savo žmonomis. Dėl tos priežasties ir apie 30 Rusijos pasienio kariuomenės (anksčiau buvusios pavaldžios KGB) kari-

ninkų, faktiškai išlikę pasienio žvalgybininkais, reguliariai važinėja iš Klaipėdos į Kaliningradą sritį. Krašto apsaugos ministerijos Valstybės sienos apsaugos tarnybos (šiuo metu reorganizuojamos į pasienio policiją prie Vidaus reikalų ministerijos) žvalgybos duomenimis, dalis jų Klaipėdoje mieste tiesiog gyvena ir iš ten važinėja į tarnybą — Rusijos karinius dalinius, dislokuotus Kaliningrado srityje.

Kokiu būdu rusų kariai gali laisvai važinėti Lietuvoje?

„Lietuvos ryto“ žurnalistai domėjosi, kokiu juridiniu pagrindu svetimos valstybės kariškiai gali laisvai važinėti po Lietuvą.

Iš pradžių Krašto apsaugos ministerijoje buvo sudaryti ir pasienio postams perduoti sąrašai Rusijos kariškių, kurie dėl šeimyninių aplinkybių turi teisę lankytis Lietuvoje. Vėliau su Rusija susitarus dėl bevizio susisiekimo tarp Lietuvos ir Kaliningrado, tokie sąrašai (leidimai) neteko prasmės. Kaliningrade tarnaujantiems kariškiams buvo išduoti pasai, ir jie atvyksta jau kaip pilniečiai savo šalies piliečiai.

Birželio 20 dieną Nidos pasienio posto pareigūnus kiek nustebo vieno rusų karininko, nurbėjusio išvažiuoti į Kaliningradą, pateikti dokumentai. Kapitonas A. Ševčenka karinio dalinio išduotame atostogų biliete buvo parašyta, kad šis karininkas iš Rusijos į Kaliningradą važiuoja per Lietuvą. Nusipirkęs bilietą traukiniui iš Rusijos į Kaliningradą, jis išlipo Vilniuje ir kitu transportu atvyko pas savo žmoną Klaipėdoje, apsaugos policijos jaunesniąją inspektorių S. Ševčenką.

Karininko dokumente buvo siame antspaudu buvo įrašas, jog šis karinis dalinys dar tebėra dislokuotas „Lietuvos SSR“. Vadinas, Rusijos kariškiai, tiek jų vaikai, tiek eiliniai, Lietuvoje jaučiasi lyg savoje žemėje, nors nuo oficialaus kariuomenės išėjimo praėjo beveik metai.

Pagaliam sužinojo ir Vidaus reikalų ministerija

Pasienio policijos prie Vidaus reikalų ministerijos vyriausiasis komisaras S. Stančikas šiomis dienomis kaip tik lankėsi Nidoje, nes buvo gauta daug nusiskundimų, taip pat ir iš užsieniečių, apie netvarką šiame poste ir prastą pasieniečių elgesį. Vyriausias komisaras žinojo tik apie keleto Rusijos karininkų nuolatinį lankymąsi Klaipėdoje, todėl siūlė iš to nedaryti tragedijos. Iš žurnalistų sužinojęs apie dešimtis tokių, situaciją jis pavadino nenormalia ir žadėjo pavesti šį klausimą išsiaiškinti savo pavaldiniams.

Kaip žurnalistams pasakojo Valstybės saugumo departamento Klaipėdos apygardoje, pasieniečiai ir pasienio ruožą neįsileidžia saugumo operatyvinių darbuotojų, todėl jie negali ten vykdyti operatyvinės veiklos. Be to, tai nenumatyta Operatyvinės veiklos įstatyme. Nors apie įvažiuojančius i-

Ruošiamiesi Ukrainos Nepriklausomybės diens iškilinėms Ukrainos kariai žygiuoja prie romantiškos Coca-Cola reklamos, kurioje užrašyta: Meilė visuomet. Rugpjūčio 24 d. Ukraina šventė trečias metines jų šalies atskyrimo nuo Sovietų Sąjungos.

Paldiskio bazė jau perduodama Estijai

Talinas, rugpjūčio 15 d. (BNS) — Rusijos povandeninio laivyno Paldiskio mokomojo centro perdavimas Estijai prasidėjo rugpjūčio 15 dieną. Tai daroma remiantis sutartimi dėl Paldiskio branduolinių reaktorių išmontavimo.

Rugpjūčio 12 d. mokomąjį centrą ėmė saugoti Paldiskyje dislokuota estų Šiaurės pėsčiųninkų kuopa. Rusijos jūreiviai į centrą gali patekti tik Estijos kariškių leidimu pagal iš anksto

pateiktą sąrašą. Paldiskio centre yra ir du mokomieji branduoliniai reaktoriai, neveikiantys nuo 1989 metų. Reaktorių pastatus tebesaugo Rusijos kariškiai. Į Paldiskį jau atgabenti įrenginiai, būtini vienam reaktoriui išmontuoti.

Reaktorių išmontavimo darbus vadovaus 25 Rusijos specialistai, kurie prieš savaitę atvyko į Estiją.

Lietuvai Rusijos karininkus sužinodami po visko, saugumo darbuotojai turi duomenų apie jų lankymąsi kai kuriose rusų bendruomenės organizacijose, pas kai kuriuos buvusius „Jedinstvo“ laikų veikėjus. Po karininkų vizitų ten pastebimas šioš toks suaktyvėjimas.

„Nereikia būti naiviems ir galvoti, kad Rusijos specialiosios tarnybos neišnaudoja tų karininkų“, sakė pareigūnai. „Tarnaudami Klaipėdoje dislokuotose sovietiniuose pasienio daliniuose, jie, kaip pasienio žvalgybininkai, tarp gyventojų turėdavo savo agentūrą. Jiems nebūtina patiemis ką nors daryti. Pakanka atvažiuoti ir pasiimti reikiamą informaciją“.

„Geriau apie tai nekalbėti“

Valstybės saugumo departamento generalinis direktorius Jurgis Jurgelis šią problemą žurnalistui komentuoti nebuvo linkęs, nes, jo žodžiais, jo vadovaujama tarnyba apskritai nenorėtų, kad visi šie faktai būtų paskelbti viešai. „Gerai, kai oponentai nenučiuos, nei ką mes darome, nei ką mes žinome“, sakė J. Jurgelis.

Anot Krašto apsaugos ministerijos Pasienio apsaugos tarnybos žvalgybos vadovo, nereikia kalbėti, kad kas nors iš pasieniečių neleidžia saugumui pasienio ruože vykdyti operatyvinės veiklos. Pasienio žvalgyba pasiruošusi Valstybės saugumo departamentui teikti informaciją apie įvažiuojančius į Lietuvą svetimos valstybės karininkus, bet to niekas neprašo. Čia jokios problemos nėra. O jei atvyksta svetimos valstybės generolas ir apie tai niekas laiku nesužino, anot jo, labai negerai.

Žvalgybos vadovas atmetė galimybę, jog tie karininkai gali užsiiminti žvalgybine veikla: „Kuri valstybė aukos savo kadrinį karininką? Koks kiltų triukšmas, jeigu jie būtų pagauti su įkalčiais! Tam tikslui galima puikiai panaudoti bet kurį „neapšviestą“ eilinį pilietį“.

„Rusų karių važinėjimas sudaro pavojų“

Seimo Nacionalinio saugumo komiteto nario Arvydo Ivaškevičiaus nuomone, Lietuvos specialiosios tarnybos privalo kontroliuoti užsienio valstybės kariškių judėjimą Lietuvoje. Jeigu Rusijos piliečiai iš Klaipėdos į Kaliningradą važiuotų dirbti civilį darbą, būtų kita kalba. Bet kai važinėja ginkluotų struktūrų atstovai, atsiranda potencialus pavojus. Užsimezga neformalūs ryšiai su Lietuvos pareigūnais, ir ne paslaptis, anot A. Ivaškevičiaus, kad kartu daromi „bizniukai“. „Yra žinoma“, sakė Seimo narys, „kad KGB bando daryti įtaką gyvenimui Lietuvoje įvairiais keliais, tai kodėl jai neįsinaudoti ir to?“

Klaipėdos miesto tarybos pirmininko V. Čepo nuomone, Lietuvos ir Kaliningrado srities pasienyje — netvarka. Pasak jo, būtina riboti ir kontroliuoti Rusijos kariškių judėjimą Klaipėdoje. Kai į kitą šalį gali nevaržomai įvažiuoti kariškiai, rankas iš džiaugsmo gali trinti bet kurios valstybės žvalgyba.

Sausra pakenkė gamtai

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (AGEP) — sausra pakenkė Lietuvos gamtai. Vien liepos mėnesį kilo 420 miško gaisrų. Daugiausia miško išdegė Šal-

Kinijoje suimtas lietuvis fotografas

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (AGEP) — Dienraštis „Lietuvos aidas“ pranešė, kad keliautojas ir fotografas Paulius Normantas yra suimtas Kinijoje. Normantas jau seniai domisi Tibetu, vakarų leidyklose yra išleidęs kelis albumus apie šią šalį.

Pasak dienraščio, Paulius Normantas paskambino iš Kinijos miesto ir pasakė, kad jis yra sulaikytas, persekiojamas ir paprašė pagalbos. Komunistinei Kinijos valdžiai seniai nepatiko Normanto domėjimasis okupuotu Tibetu; jis ir anksčiau yra turėjęs konfliktų su Kinijos milicija.

Kiekvienai sričiai reikia istorinio parko

Vilnius, rugpjūčio 19 d. (AGEP) — Manoma, kad kiekvieną Lietuvos rajoną turėtų pristatyti vienas nacionalinis parkas.

Dabar jau įkurti Dzūkijos, Aukštaitijos ir Žemaitijos parkai. Juose ūkininkavimas ir statybos yra reguliuojami specialiu įstatymu. Kuršių Nerijos parkas yra unikalus tuo, kad visa žemė jame priklauso valstybei. Manoma įkurti tris istorinius nacionalinius parkus. Jie turėtų parodyti tris istorines Lietuvos sostines — Trakus, Kernavę ir Vilnių.

Druskininkai minės 200 metų

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (Elta) — Druskininkų kurorto 200 metų jubiliejus minėjimas įvyks rugsėjo 10-11 dienomis. Šventė prasidės miesto valdybos sesija, po to bus aukojamos šv. Mišios, šventinama miesto vėliava. Tą savaitgalį koncertuos Dainavos krašto folkloriniai ansambliai, veiks fotografijos paroda „Senieji Druskininkai“, vyks sportinio ėjimo varžybos.

Rugpjūčio 6-7 dienomis Druskininkuose įvyko Lietuvos bitininkų šventė, skirta jubiliejiniams miesto metams.

činkų, Švenčionių, Varėnos rajonuose.

Stipriai nukentėjo žuvis. Ežeruose vanduo paviršiuje išdavo iki 30 laipsnių Celsijaus (86 F). Kauno mariose jau iždėse apie 40 tonų žuvis — tiek, kiek žvejai verslininkai sugaudavo per metus.

Konservatoriai teigia, kad ne visur pasiruošta referendumui

Vilnius, rugpjūčio 24 d. (Elta) — Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partijos valdyba paprašė Vyriausiąją Rinkimų Komisiją nuspręsti, ar visur rugpjūčio 27-ją galima vykdyti balsavimą dėl referendumui pateiktų įstatymo nuostatų. Konservatoriai teigia, jog kai kurių miestų ir rajonų komisijos nėra pasiruošusios referendumui.

Jie atkreipia dėmesį, kad daugelyje vietų rinkėjų sąrašai buvo sudaryti pavėluotai. Kai kuriuose sąrašuose palikta daug rinkėjų, negyvenančių toje vie-

toje arba mirusių. Balsavimo pažymėjimų, konservatorių teigimu, negavo absoliuti dauguma studentų. Visa tai, jų nuomone, turės esminę įtakos referendumo rezultatams.

Vyriausioji komisija privalo atsakymą duoti ne vėliau kaip rugpjūčio 24 d. po pietų.

Rugpjūčio 27 d. vyksiantį referendumą inicijavo konservatoriai. Jam pateikiamas įstatymas dėl nuvertintų indelių ir akcijų vertės atstatymo, neteisėto privatizavimo ir pažeistos teisėsaugos.

JAV Senate svarstė ambasadoriaus Lietuvai tvirtinimą

Vilnius, rugpjūčio 12 d. (LR) — JAV Senate rugpjūčio 10 d. prasidėjo naujojo JAV ambasadoriaus Lietuvoje James W. Swihart kandidatūros aptarimas ir tvirtinimas. Kaip pranešė „Lietuvos rytas“, gavęs žinias per „Amerikos balso“ laidą, būsimasis ambasadorius James Swihart buvo apklausi-nėjamas Senato užsienio santykių komitete.

James Swihart teigė, kad Lietuvai reikia JAV paramos reformuojant finansų sistemą, bankininkystę, žemės ūkį, aplinkos apsaugą bei teisinę sistemą. Pasak jo, Estijoje tokios pagalbos teikimas jau artėja prie pabaigos, tačiau sunku numatyti, kada bus galima nutraukti paramą Lietuvai.

Pasak „Amerikos balso“ pranešimo, svarstymo metu daug dėmesio buvo skirta tariamiems išpuoliams prieš žydus Lietuvoje. Pasak užsienio santykių komiteto pirmininko, tokie „išpuoliai“ ateityje gresia glaudiesiems JAV ir Lietuvos santykiams.

Kitas senatorius, atstovaujantis Delaware valstijai, teigė, kad birželio mėnesį Kaune buvo išniekinti 66 žydų kapai, ir pareiškė, kad jeigu tokie išpuoliai nėra išimtis ir atspindi Lietuvoje vyraujančias nuotai-

kas, glaudesni JAV santykiai su Lietuva neįmanomi.

James Swihart pažymėjo, kad tokių išpuolių negalima toleruoti jokioje demokratine šalyje save laikantoje valstybėje. Jo nuomone, tai gali būti chaoso ir psichologinio sutrikimo, kurį Lietuva patiria pastaruoju metu, pasekmė.

Trečiądienį svarstymuose tapo aišku, kad didelio pasipriešinimo Senate J. Swihart kandidatūra nesulauks. Manoma, kad naujasis ambasadorius gali atvykti dirbti į Vilnių jau rugsėjo mėnesį.

Prezidentas Billas Clintonas paskyrė J. Swihart ambasadoriumi Lietuvoje liepos 21-ąją, tačiau jo kandidatūrą turėjo patvirtinti Senatas.

Kauno kriminalinės policijos komisaras Vidas Kareiva kategoriškai atmetė prielaidą, jog tai, kad kartais išniekinami pavieniai kapai Kauno žydų kapinėse, yra kaip nors susiję su išpuoliais prieš žydų tautą.

Komisaras Kareiva pasakė, kad birželio mėnesį Kauno žydų kapinėse buvo keli tokie atvejai, tačiau jokių būdu ne 66. Pasak komisaro, kapų išniekinimai yra kriminaliniai nusikaltimai, kurie nesietini su antisemitizmu. Tokį teiginį Vidas Kareiva grindžia prieš kelnerius, kurie sulaukė porą kapų niekintojų prisipažinimu, jog kapavietėse jie ieškojo auksinių dantų karūnelių.

Užsienio specialistai domėjosi Kauno vandentiekio sistema

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (Elta) — Pirmadienį Kaune lankėsi Europos Rekonstrukcijos ir Pletros Banko atstovas Niels Holm. Drauge su juo atvyko kompanijos Rust Water Projects vadovas Lars Arvling.

Svečiai domėjosi, kaip vykdomi daugiausiai susitarimai dėl programos atnaujinti Kauno vandentiekį ir kanalizacijos ūkį bei plėtos investicijų programa. Jai įgyvendinti minėtasis bankas planuoja skirti 10 milijonų dolerių lengvatinį kreditą.

Banko pavedimu kompanija Rust Water Projects kartu su Kauno vandens tiekimo įmone įvertino miesto vandentiekio bei kanalizavimo sistemų techninę būklę, eksploataciją bei ūkio valdymą, nustatė investicijų gavimo kelius bei sąlygas.

Rekonstrukcijos programoje numatyta pagerinti miesto geriamo vandens kokybę, sumažinti vandentiekio eksploataavimo sąnaudas, rekonstruoti vandens perpumpavimo stotį, užbaigti Raudondvario vandenvietės statybą bei atlikti kitus svarbius darbus.

Dažnėja Lietuvos sienų pažeidimai

Vilnius, rugpjūčio 19 d. — Lietuvos policijos surinkti duomenys rodo, kad per praėjusius septynis mėnesius užregistruota 1,059 atvejų Lietuvos sienos pažeidimų. Sienos pažeidėjai daugiausia yra Kinijos, Libano, Vietnamo, Pakistano, Irako, Turkijos, Bangladešo, Šri Lankos, Rusijos ir Uzbekistano piliečiai. Prie sienos sulaukėties dažniausiai bando nelegaliai emigruoti į Vakarų, ir kartais jiems padeda Lietuvos gyventojai.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 25 d.: Šv. Liudvikas, išpažinėjas (1214-1270), šv. Juozapas Calasanz, kunigas (1556-1648); Patricija, Didirė.

Rugpjūčio 26 d.: Zefirinas, Adelinda, Gailutė, Valmantas. Šv. Kazimiero relikvijų perkėlimo šventė. 1920 metais Lietuvos kariuomenė įžengė į Vilnių.

ŽVILGSNIS Į LIETUVĄ IŠ ARTI

Pokyčiai Lietuvos gyvenime

Liepos 2 d., išlipęs iš lėktuvo Vilniaus aerodrome, pirmą kartą po 50 metų žengiau laisvos Lietuvos žemė. Keistas jausmas, lyg būčiau patekęs į naują pasaulį. Miestai neatpažįstamai išaugę. Gamtovaizdis pasikeitęs. Kur kadaise buvo gražios ūkininkų sodybos ir žemė pūno dabūties žemdirbių, dabar tik išlikę keletas medžių primena, kad čia buvo trobesiai prie žemės prisirišusių ūkininkų. Tik kai kur kažkokių būdų išlikę pavieniai namai, kurie jau reikalingi remonto. Tiesa, užsilikusių gyvenamųjų namuose yra elektros šviesa, maistas kaip ir Amerikoje laikomas šaldytuvuose, maistui gaminti virtuvėje vartojamos dujos.

Lietuvos keliai geri. Jais juda įvairios motorizuotos susisiekimo priemonės, kai kur pamatysi ir arklukų traukiamą vežimą. Autobusų susisiekimo tinklas išplėstas. Pensininko amžiaus sulaukusiems žmonėms bilietas puse kainos.

Lietuvoje gyvenimas daugeliui nėra lengvas, ypač tiems, kurie turi apręžtas pajamas ir nesugeba dar kuo nors papildomai uždarbiauti, jei negauna iš kaimo paramos. Mokytojai, inžinieriai, gydytojai, įvairių įstaigų tarnautojai, imant dėmesin pragyvenimo lygį, gauna žemus atlyginimus (apie 210 Lt.) ir sunkiai verčiasi. Todėl iš sovietinių laikų praktikos, atliekant įvairius reikalus, įprasta duoti dovanų. Krautuose pardavėjos stengiasi priskaičiuoti už prekes daugiau negu priklauso pagal kainoraštį. Daugelyje krautuvių dar tebevartojami rankiniai skaitliukai (abacus), kurie Lietuvoje buvo naudojami prieš 50 metų. Pajėgūs pensininkai stengia-

IGNAS MEDZIUKAS

si vėl gauti darbą. Kiti metasi į prekybą. Mano svainės dukterė, inžinierė našlė, pensininkė, pajamas papildo Kauno senamiestyje, pardavinėdama bananus ir kitus produktus. Žmonių nuotaikos įvairios. Jaunesni ir apskresni verčiasi neblogai. Be tiesioginių pareigų, susikombinuoja dar pridėtinį, gauna atlyginimą ir už antraeilės pareigas arba keičia darbo sritį. Mano seserėčios, kuri yra gydytoja kardiologė, vyras, buvęs matematikos mokytojas vidurinėje mokykloje, išgijęs stakles ir kitus įrankius, gamina daugiabučių namų balkonams rėmus, juos įstato bei įstiklina. Be to, jis gabus muzikas, su kitais sudaręs kapelą, groja vestuvėse ir kituose parengimuose. Pats savo jėgomis statosi Alytuje mūrinių namų, kuriame plytas parsivežė iš Rokų plytinės, netoli Kauno. Toje miesto dalyje daug kas yra pasistatę panašius namus, kiti net su visais patogumais (sauna).

Žemės ūkis ir jo ateitis

1994 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 3 milijonai 739,000 žmonių, iš kurių kaimuose vienas trečdalis. Lietuvoje didžiausias turtas – žemė, duodanti daugiau kaip 50 procentų valstybinių pajamų. Lietuvos ekonomikos pažanga priklausys nuo žemės ūkio, kokios šalys bus sudarytos besikuriantis ūkininkams. Žemė grąžinama teisėtiems savininkams ar jų įpėdinams, bet ne visiems, nes kai kur buvo išdalinta po 2-3 ha bežemiams. „Valstiečių laikraštys“ buvo rašoma, kad vienas pilietis, neatgavęs teisėtai jam priklausančios žemės, iš desperacijos nusizudė. Negrą-

žinama žemė ir užsienyje gyvenantiems, nors jie būtų ir atstatai Lietuvos pilietys.

Isikūrimo sąlygos pradedančiam ūkininkui yra labai sunkios, nes dažniausia trobesiai nugriauti. Todėl kai kurie žemę išnuomoja bendrovėms, bet ir bendrovių ateitis netikra, nes dabartinėmis sąlygomis ir joms išsilaikyti bus sunku.

LDDP skeptiškai žiūri į ūkininkų atsikūrimą ir dažnai mažai dėmesio kreipia į jų teises reikalavimus. Ūkio produktai superkami žymiai žemesnėmis kainomis negu pasaulinėje rinkoje. Bet ūkininkai už trąšas ir kitas ūkio reikmenis turi mokėti pasaulinėmis kainomis. Didelė blogybė, kad ūkininkas už parduotus produktus turi laukti užmokescio 3-4 mėn., kai jam pinigai reikalingi tuo jau pat. Be to, vykstant infliacijai, atlyginimai netenka vertės. Monopolininkai veikia ir pelnosi nesuvaldomi.

Paviršūtiškai atrodytų, kad vyriausybė yra palanki iš kolūkių organizuojamoms bendrovėms, kurios primena kolūkių surogatą, bet ir joms išsilaikyti sąlygų nėra. Mano sesers dukterė Aldona ir jos vyras, abu agromamai, dirbo Verebiejų kolūkyje, kuriam persiorganizavus į bendrovę, atlyginimai žymiai sumažėjo, todėl Aldona perėjo dirbti mokytoja į žemės ūkio mokyklą Simne, nors kasdien reikia važinėti apie 6 km. Paskutiniu metu ir jos vyras Albertas dėl mažo atlyginimo iš šios bendrovės pasitraukė ir perėjo kitur.

Turėjau progą įsitikinti, kaip nerūpestingai buvo šienaujamos bendrovės pievos, žolė nupjaukiant maždaug per pusę ilgio, paliekant ilgus stiebus. Taip pat ir šienas, sugrębtas labai nerūpestingai, paliekant didžiulius kuokštus pievoje. Tai vis palikimas kolektyvinės nuosavybės savokos, giliai įsišaknijusios žmonių sąmonėje.

LDDP vyriausybė, atėidama į valdžią, žadėjo stabilizuoti ūkį, nuosekliai laikytis ekonominės politikos, tęsti reformas, privatizaciją, sumažinti infliaciją. Bet pažadai buvo neįvykdyti, nes priešiję prie valdžios pirmoje eilėje stengėsi apsirūpinti save ir savo bendraminčius. Žmonės mato, kad įmonių vadovai stengiasi jas sąmoningai nugyventinti, parodant jų mažą vertę, kad galėtų pigiai įsigyti. Tokiu būdu susidaro nauja turulinių klasė iš buvusių sovietinių direktorių, administratorių, nomenklatūros. Bet čia yra

ne kas kita kaip vagystė, darant skriaudą visai tautai, stengiantis surasti formą, pateisinantį ūkininkų nusikaltimus.

Varguomenės padėtis

Šiuo metu Lietuvoje ypač sunki seno amžiaus pensininkų ir invalidų padėtis, nes maisto produktų kainos vis kyla. Daugelyje įmonių dirbantieji irgi gauna tik minimalų atlyginimą (100 - 120 Lt), nors kai kurių žinybų tarnautojų atlyginimai penusekliai išpūsti, pavyzdžiui, energetikų ir bankininkų vidurkis mėnesinio uždarbio siekia 650 Lt ir daugiau.

Minimalus gyvenimo lygis yra nustatytas 56 Lt. Bet kai atėjus į krautuvę žmogus pamato kainas, tai jam reikia gerai paskaičiuoti, ką jis gali pirkti. O kainos tokios: šlapios dešros (vadinamos „Brazausko“) kg 9,74 Lt, kiaušienos šoninė – 7,64 Lt, dešrelė – 9,13 Lt, viščiukai – 7,70 Lt, lašiniai sūdyti – 6,06 Lt, lašiniai rūkyti – 9 Lt, sviestas – 7 Lt (turguje 6 Lt), juoda duona Dainavos 74 ct, juoda duona Kauno – 62 ct (Pasakojama, kad duonos kaina dar dotuojama), balta duona (batonas) 0,45 – 48 ct, margarino 0,5 kg – 2,50 Lt, sūris – 5,50 Lt, pieno litras – 60 ct, 10 kiaušinių 2,40 Lt.

Nusikaltimai ir alkoholizmas

Krašte siaučia nusikaltimai. Jei anksčiau buvo vagiamai, nes buvo laikoma bendra nuosavybė, tai dabar kaimynas vagia iš kaimyno. Ūkininkai bijo išvesti į laukus gyvulius ir palikti tokioje ganykloje, kurios nematyti iš namų, nes daugeliu atvejų karvės pavagiamos ir papjaunamos. Plačiu mastu veikia mafija ir „reketininkai“, kurie terorizuoja gyventojus. Neaišku ar policija yra nepajėgi su jais kovoti, o gal turi su jais ryšius. Plinta narkotikai ir alkoholizmas, dėl kurio daugelis vaikų patenka į prieglaudą. Tauta išsigimsta. Dėl girtavimo įvyksta daug nelaimingų atsitikimų. Man vieną naktį miegant tėvis kelyje pasigirdo girtų šūkalojimas. Jie pravažiavo automobiliu. Kai rytą (buvo sekmadienis) seserėčia Aldona vežė į Simną pamaldoms, Dargirdų gyvenvietėje prie posūkio pamatė prie medžio visiškai sudaužytą automobilį. Matyt, buvo tas pats, kuris buvo naktį pravažiavęs pro šalį.

Referendumas

Daugelis taupė rublius bankuose juodai dienai, senatvei,

laidotuvėms, bet tos santaupos buvo žiauriai nuvertintos. Rugsėjo 27 d. rinkėjai referendumu turės pasisakyti „Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indelių bei akcijų ir pažeistos teisės saugos“. Man išvykstant iš Lietuvos, jau buvo prasidėjusios diskusijos tuo klausimu. Kalbėjo televizijos programoje rašyt. K. Saja ir kiti. Daugelis yra nusivylę valdžios pažadais ir yra bet kuriam reikale skeptiški, nes mato, kad valdžios žmonės, per akis meluodami, stengiasi vien save apsirūpinti ir praturtėti, o liaudis jiems nėra motais. Kauno inteligentai vis dar pagarbiai atsiliepią apie Vytautą Landsbergį, kuris kritiškai valandą buvo su tauta.

Šiaip Lietuvoje patyriau didelį vaisingumą ne tik iš giminių, bet ir tų, kuriuos pirmą kartą teko sutikti. Atvykėli jie mielai sutinka, vaišina.

Pastebėjau, kad Lietuvoje bažnyčios per Mišias yra apyplimbos. Pamaldose lankosi dažniausiai vyresnio amžiaus žmonės, daugiausia moterys. Daug priklauso ir nuo klebono populiarumo.

Rusakalbių gynimo koncepcija

Nesuprantamas Lietuvos valdžios elgesys, kai latviai ir estai priėmė svarbioms pareigoms savo tautiečius, gyvenusius sovietmečiu Vakaruose, kad praturtintų tų kraštų patyrimą Vakarų idėjomis, tai Lietuvos vyriausybė šito vengia, lyg galvotų, kad jos žmonės viską geriau išmano. Bet praktika rodo, kad taip nėra. Tiesa, PLB mėgina įtaigoti Seimą, kad iš jos tarpo galėtų iesti į Seimą dar atstovai ir vienas iš vyriausybės. Kasin ar toks kelias būtų tinkamiausias atstovauti išeivijai?

Estai, latviai ir nuosavybės gražinimo klausimą lengvai išsprendė. Jei turi dokumentus, esi savininkas paliktos nuosavybės, nežūrint kuriam krašte gyventum.

Šiuo metu jaučiamas susirūpinimas dėl Rusijos karinio transporto per Lietuvos teritoriją, nes daugeliui primena 1939 m. bazių įvedimą Lietuvoje.

Kai rusiška meška kėsina į kelti savo leteną į Lietuvą ir kai jos kūną graužia savi termantai, tai Lietuvos ateities vizija yra labai miglota. Neužmirškime, kad Maskva paskelbė kiekvieno ruso, buvusio sovietų piliečio, gynimo koncepciją, pagal kurią apie 8 procentai Lietuvos gyventojų patenka į jos globą.

Danutė Bindokienė

Skandžiausia pokomunistinio laikotarpio opa

Lietuvius, gyvenančius už tėvynės ribų, gerokai stebina nepaprasta vaikų, likusių be tėvų globos, gausa. Lietuvos Našlaičių globos komiteto šelpiami našlaičiai, „Saulutės“ pagalba, „Valstiečių laikraščio“ redaktoriaus Jono Švobos „Vaikų kaimas“, kun. V. Linkevičiaus parapijos globotiniai – tai tik dalelė vaikų, apie kuriuos daugiau sužinome iš savo spaudos ar kitų šaltinių. Vargstančių vaikų Lietuvoje yra nepalyginamai daugiau, negu našlaitynai ar prieglaudos gali sutalpinti.

Ne visi tie vaikai yra tikri našlaičiai, kai kurie turi vieną ar net abu tėvus. Tai bedarbių, girtuoklių, vaikų skriaudėjų atžalynas, kuris verčiamas elgetauti, vogti ir kitais būdais uždarbiauti gatvėje. Nemažai vaikų priklauso vien „gatvei“ ir retai turi pastogę, nebent kas nors apie juos praneša artimiausios globos namams, kur vaikai priglaudžiami.

Benamių vaikų pulkai nėra vien Lietuvos problema. Iš tikrųjų ta problema neblogai sprendžiama, daugiausia gerą sprendimą užsienio lietuvių ir net kaimyninių laisvųjų kraštų gyventojų dėka. Vaikai remiami ne vien organizuotai, bet ir paskirų žmonių. Galbūt ilgai nui Lietuvos vyriausybė supras reikalą daugiau dėmesio skirti jaunaisiems savo piliečiams, reikalingiems globos ir pastogės.

Atrodo, kad, komunistinei sistemai žlugus, benamių vaikų problema labai stipriai pasireiškė ne tik buvusios sovietų globoje valstybėse, bet ir pačioje Rusijoje. Kaip rašo „Science Christian Monitor“ (š.m. rugsėjo 22 d.), Rusijoje iš 148 ml. gyventojų yra apie 4 ml. benamių, tarp kurių net iki 1 ml. vaikų (JAV iš 238 ml. turi apytikriai 600,000 benamių). Priežastys daugiausia tos pačios: alkoholizmas, narkotikai, sunki ekonominė padėtis, iširusios šeimos. Padėtį dar paastrina pabėgėliai iš tebekariaujančių respublikų. Kadangi vyriausybė neskuba ar iš viso nenori ju įregistruoti naujose gyvenvietėse, žmonės negali gauti darbo ir buto, todėl su visa šeima gyvena gatvėse, geležinkelio stotyse. Lengviausias būdas uždirbti

kelis rublius, tai priversti vaiką elgetauti. Šiuo „amatu“ verčiasi net keturmečiai. Jeigu vaiku tampa gražus, per dieną uždirba iki 8 dol. ir visa šeima turi maisto (žinoma, jei tėvai neprageria). Dailius vaikus kai kurie tėvai už tam tikrą atlyginimą išnuomoja kitiems, kad jiems uždarbiautų.

Sovietinė sistema vaikus laikė didžiausiu savo turtu ir juos prižiūrėjo, auklėjo, mokė valdžios lėšomis. Benamių ir našlaičių sovietija „neturėjo“. Nebuvo ir bedarbių. Jeigu kas drįsdavo „apsigyventi“ gatvėje, KGB parūpindavo darbą ir pastogę lageriuose. Dabar policija i benamius ir įvairiai uždariaujančius vaikus mažai kreipia dėmesio, nors vienas kitas reikalauja „duoklės“ pinigais ar kitais būdais.

Rusijos vaikų globos organizacijos, valdiškos ir privačios, yra susirūpinusios ne tiek elgetavimu, kiek vagystėmis ir prostitucija. Tikima, kad nuo mažens „išgėdę gatvės mokyklą“ (kitokios tie vaikai paprastai nelanko), užaugę užkietėjusiais nusikaltėliais arba bus girtuokliai, kaip jų tėvai. Komunistinė sistema nepripažino jokių labdaros organizacijų („rojuje“ visi buvo laimingi, tai labdaros nereikėjo), bet šiuo metu daugiausia rusų, gyvenančių užsienyje, rūpesčiu nuo 1991 m. pradėjo steigti labdaros organizacijos. Jas steigia ir religinės grupės, o taip pat pagalba ateina iš užsienio, iš nerusų. Tai visai ta pati situacija, kaip Lietuvoje: viskas tebėra šio proceso pirminėje stadijoje ir globa toli gražu neaprepia visu, paramos būtinai stokojančių.

Benamiai ir našlaičiai vaikai yra skandžiausia pokomunistinio laikotarpio opa. Žinant, kad ji kraujuoja visuose buvusiose Sovietų sąjungos ar komunistinės valdymo sistemos kraštuose, padėtis rimtumo nesumažina. Mūsų pareiga pasirūpinti, kad tėvynėje ta opa būtų nedelsiant gydoma. Šią pareigą ypač turėtų jausti Lietuvos vyriausybė: viena mažiau vila pajūryje, vienas ne toks prabangus automobilis prezidentūros biurokratams, viena neatliktas kelionė (su gausia palyda) i užsienį daug našlaičių ašarų nušluostytų.

APIE GINTARĄ NUO SENIAUSIŲ LAIKŲ IKI ŠIŲ DIENŲ

VINCAS KORKUTIS

5

Tačiau šiuo metu daugiausia gintaro išgaunama, kasant jį iš žemės atvirų kasyklų būdu. Pati didžiausia kasykla yra nuo senų laikų įrengta Sambijos pusiasalyje. Čia iš vieno kubinio metro „mėlynosios žemės“ vidutiniškai surenkama nuo 1-3 kg gintaro. Iki 1922 m. gintaras buvo išgaunamas šachtiniu būdu, nors jos turėjo iki 50 m gyli. Darbas buvo labai pavojingas, nes smėlis vandeningas ir būdavo pastovus pavojus, kad gali užgriūti kasėja. Išradus ekskavatorius, atsirado galimybė su mažesne rizika, nukasus viršutinį kvarterinių nuogulų smėlio ir žvyro sluoksnį. Gintaras išgaunamas iš gintarinio sluoksnio, slūgsančio nuo 20 iki 35 m gylio. Ir nors vietomis gintaringoji žemė yra susiklosčiusi iki 50 m gylio, tačiau ji lieka neeksploa-

tuojama, nes ten yra daug vandens. Tai jau yra žemiau jūros lygio.

Gintaras karjeriniu būdu kasamas dar Kinijoje, Birmeje, Lenkijoje ir Austrijoje.

Šiuo metu Lietuvoje kol kas praktikuojami senieji gintaro išgavimo būdai: tai bangų išplauti gintaro surinkimas pakrantėje, iš jūros bangų žvejojimas grąibštu ir Kuršių marių dugno semimas kesele. Keselė – tai geležinis pasagos formos lankas, kurio užpakaliniame gale pritvirtintas tinklas. Keselės galas stipriai įsmeigiamas į dumblą ir su lynu dvi valtyt traukia. Dirba dažniausiai 3-5 vyrai neigiliose vietose. Tinkle pakeliamas gintaras su dumbliu. Šitokiu būdu išgaunamas gintaras yra privačių asmenų – žvejų rankose. Jie atidžiai stebi ledų išėjimą iš Nemuno. Jeigu žiema šalta ir susidaro storas le-

do sluoksnis, o pavasaris prasižieda staigiai, tai patvins vanduo ir ledas susigrūdą, tuomet su dumbliu išnešama daugiau gintaro.

Iškasamas karjere gintaras su žemėmis yra vežamas vagonėliais ir plovyklą, turinčią specialius sietus, smėlis su vandens srove nuteka, o gintaras pasilieka kartu su didesniais akmenimis plovykloje. Kadangi gintaras yra lengvesnis už kitus pasitaikančius kūnus, tai netgi smulkiausi jo gabalėliai iškyla į vandens paviršių lengvai surenkami. Išrinkti gintaro gabalai supilami į paruoštas statines. Į statines pilamas vanduo ir smulkus smėlis, o statinės sukamos tol, kol gintaro paviršius nusivalo nuo prilipusių nešvarumų ir nuo jį dengiančios luobelės. Po pirminio išplovimo ir nublizginimo išimtas gintaras yra rūšiuojamas pagal spalvą, gabalų dydį ir formą.

Gintaro gabalai be įtrūkimų, gražios spalvos ir kitų defektų, kurie tinka unikalių meno kūrinių gamybai, turintys daugiau negu 100 gr svorį, yra priskiriami I grupei, 2-ri grupei priskiriami gintaro gabalai, kurie neturi įtrūkimų, bet jų svoris neviršija 50 gr, o i 1 kg telpa

apie 50 gabaliukų. Apvalūs gintaro gabaliukai, kurių 1 kg telpa iki 150 vienetų, sudaro grupę 3. Ir likusieji patys smulkiausi gabalėliai, kurie tinka gintaro rūgščiai, gintariniam aliejui, gintariniam lakui ir kanifolijai gaminti.

Pagal spalvą gintaras rūšiuojamas, atsižvelgiant į šviesos lūžius bei jų derinį ir labiausiai vertinamas auksiniai gelta. Gintaro rūšiavimą atlieka jau igudę specialistai. Įdomu pažymėti, kad dar 19 amž. pradžioje iš skaidraus gintaro buvo daromi stiklai akiniams, žymiai brangesni negu paprasto stiklo akininių stiklai. Buvo daromi ir padidinamieji stiklai bei prizmės.

Gintaras, atitinkamuose aliejuose virinamas žemesnės temperatūroje ilgesnį laiką, išstumia orą ir tampa dar skaidresniu.

Baltijos gintaras, pasiekęs antikinį civilizacijos aukštus centrus – Finikiją, Graikiją ir Romą, buvo apdorojamas profesionalių amatininkų. Šie gražūs dirbiniai yra išlikę įvairiuose muziejuose iki mūsų dienų. Pvz.: Anglijos muziejuje Brighstone žaltvario amžiaus gintarinių dirbinių tarpe eksponuo-

Gintaro muziejus Palangoje buvusiuose grafo Tiškevičiaus rūmuose.

jamas 7,5 cm aukščio puodukas, pagamintas iš vieno gabalo. Romos imperijoje iš gintaro buvo daromos žmonių portretinės galvutės, keletas jų saugoma Drezdeno Albertinum muziejuje. Skulptūrinės grupės, išaugotos Drezdeno muziejuje. Gausu išlikusių žiedų su meniskais atliktais skulptūriniais moterų galvų, amūrų motyvais.

Viduramžiais Vokietijoje gintaro apdirbimo menas turbūt yra pasiekęs pačią viršūnę, nes ju veikla rūpinosi susikūrusios gintaro meistrų gildijos. Dar veliau, 17 amž., madingomis pasidarė šventųjų figūros, rožančiai, mitologinė tematika arba portretiniai medalionai. Gintaro inkrustacija baldams, sekretarams, veidrodžiams

remai, moterų tualetinės dėklės. Atsiradę puikūs gintaro dirinių su puošniais sidabro indais ar taurėmis. Išgalejus mašiniam gintaro apdorojimui, dailės diapazonas susiaurėjo, pereita prie mašinių suvenyrų gamybos ir sudėtingumo supaprastinimo.

Bus daugiau

KUN. POVILAS DILYS SUGRĮŽO ČIKAGON

Lietuvių ev. reformatų bažnyčios vadovas (titulas: generalinis superintendentas) birželio mėn. grįžo ir vėl gyvena su savo šeima Čikagoje. Būdamas jau pažengęs metuose, nutarė išeiti į pensiją. Daugiau negu dešimtį metų jis buvo Toronto lietuvių evangelikų (jungtinės liuteronų Išganytojo parapijos) klebonu. Tuo pat laiku kas kelintą savaitę važinėdavo į Čikagą aptarnauti vietinę ev. reformatų parapiją. Nuolatinis keliavimas, kartais traukiniais, o dažniausia lektuvais, galėjo nuvarginti ir daug jaunesnį žmogų. Tai reikalavo ne vien pasiryžimo ir sveikatos, bet ir didelio pasišventimo.

Kun. Dilys yra idėjos žmogus, nuo jaunų dienų tarnavęs bažnyčiai ir artimui, be atsižvelgimų kokių religinių įsitikinimų jis būtų. Dalyvauja ne tik tautinėje — lietuviškoje veikloje, bet puoselėja ir ekumeninę idėją, siekiant kelių į sugyvenimą su įvairiomis pasaulio religijomis. Gimęs Vilniuje 1905 m., jis yra vilnietis pilna to žodžio prasme. Ten augo, mokėsi ir kunigavo iki pat bolševikmečio laikų. Pradėjo mokytis Vilniuje, vėliau Omske, Rusijoje, o sugrįžęs Vilniui — ten baigė gimnaziją 1921 m. Labai anksti pasireiškė jo prisirišimas prie knygų, mokslo ir intelektualinių užsiėmimų. Teologijos mokslus baigė Varšuvos universitete ir tapo įšventintas į kunigus 1931 m.

Daug metų kun. Dilys ėjo Vilniaus ev. reformatų bažnyčios klebono pareigas ten, kur tebestovė tas gražus klasikinio stiliaus pastatas dabartinėje Pyliomų gatvėje. Tai buvo laikai, kai Lenkija valdė Vilniaus kraštą. Niekas tada net atspėti negalėjo, kad jis (palyginant greit) bus lietuvių rankose. Kun. P. D. rūpinosi sutaukinti Lenkijos evangelikus, kurių tarpe buvo didelė tautybių ir kalbų įvairovė. Išvystymas gerų santykių

buvo gal daugiausia Vilniaus bažnyčios igaliotinio P. Dilio nuopelnas. Kitas jo laimėjimas, lietuviams reikšmingesnis, buvo Vilniaus bažnyčios išsilaukymas savo senovinėje Unitas Lithuania padėtyje, jungiančioje juos su Didžiosios Lietuvos reformatais. Varšuvos bendratikiai norėjo panaikinti vilniečių — savarankiškumą, bet jiems nepasisekė. Tai turėjo didelės reikšmės, kai Vilnius sugrįžo Lietuvai. Visos šalies reformatai suėjo vienybės ir planavo bendrus sinodus.

Kun. Dilys darė mokslinius tyrimėjimus ir yra parašęs daug straipsnių lenkiškai, vokiškai, angliškai, lietuviškai. Bažnytinės istorijos studijos apie Vilnių daugiausia tilpo reformatų žurnale „Mūsų sparnai“, leidžiama Čikagoje. Karo metu atsikūrus Vokietijoje, baigė ekonomikos mokslus Kielio universitete. Čia dirbo bibliotekoje prie savo numylėtų knygų. Atvykęs į JAV, ilgus metus dirbo University of Chicago bibliotekoje. Čikagoje, kartu su kitais tautiečiais, steigė liet. ev. reformatų bažnyčią išėjimoje ir jos kasmetinius sinodus. Ateinančiais 1994 m. rudens sinodas bus jau 47-tas toks suvažiavimas Čikagoje. Kun. Dilio erudiškumą, platų išsilavinimą ir ilgą patirtį užtikrina jam vietą tarp pačių svarbiausių sinodo vadovų.

Kun. P.D. veikla pasireiškė taip pat ir tarptautinėje plotmėje: Vilniaus bažnyčia igaliojo jį atstovauti jai Pasaulio Bažnyčių tarybos suvažiavimuose Šveicarijoje 1936 ir Norvegijoje 1938 metais. Karui pasibaigus jis rūpinosi atnaujinti santykius su bendratikiais užsienyje, dalyvaudamas tos Tarybos konferencijose 1948 ir 1954 m., o vėliau Pasaulio Reformų Sąjungos (World Alliance of Reformed Churches) konferencijose (Ottawa, Kanados, visuotiniame suvažiavime, 1982 m. Pu-

Buvusieji Vasario 16-sios gimnazijos mokiniai VIII Pasaulio Lietuvių jaunimo kongrese Londone š.m. liepos mėn.

Nuotr. Vyto Žemaitačio

VIII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO NUTARIMAS VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALU

erto Rico saloje ir kt.). Jo išvykimas iš Toronto buvo giliai apgailestautas parapijiečių, evangelikų vadovybės, kitų konfesijų dvasininkų ir Toronto visuomenės. Per savo ekumeninę veiklą ten susidarė daug mielių pažinčių su įvairių tikybų žmonėmis, kaip žydų, izraelitų tikinčiaisiais. Kun. Dilio atsisveikinimo bankete birželio 18 d. dalyvavo daugiau negu 300 svečių. Reformų veikėjas, inž. Gytis Šernas plačiau supažindino su kun. Dilio gyvenimu ir darbais. Gauta daug sveikinimų ir dovanų. Dalyvių jausmams gerai išreiškė parapijos narių sveikinimo žodžiai: „Išlydėdami Jūs į užtarnautą poilsį, linkime Jums ilgų metų, sveikatos ir daug šviesių, saulėtų dienų“.

Kun. Dilio veikla platesnėje krikščioniškojo darbo plotmėje tame atsisveikinime buvo pažy-

Mes, VIII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso atstovai, norime šiuo laišku paremti ir stiprinti Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje išlaikymą. Kaip ir paskutiniuose dviejuose Jaunimo kongresuose, taip ir šiame, dalyvavo didelė dalis buvusių šios gimnazijos mokinių. Tai rodo, kad šis švietimo židinys išėjimoje yra vienas iš svarbiųjų lietuvių šaltinių.

mėta ypatingai išpuodingu sveikinimu, pasirašytu lietuvių R. katalikų dvasininkų Toronte — T.A. Simonavičiaus, J. Staškaus ir P. Gaidos, „Tėviškos žiburių“ redaktoriaus.

Hypatia Y. Petkus

Girdėti balsų, kad, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Vasario 16 gimnazijos vaidmuo išėjimoje lietuviškame gyvenime nebėra toks svarbus. Mes tokiai nuomonei prieštaraujame ir kreipiamės į visus geros valios lietuvius, prašydami ir toliau savo aukomis remti Vasario 16 gimnaziją.

Mes taip pat džiaugiamės, kad Suvalkų trikampyje, Punske, veikia dar vienas kultūros židinys už Lietuvos ribų, Kovo 11 gimnazija. Mes linkime šiom lietuviškomis gimnazijom glaudaus tarpusavio bendradarbiavimo ir ilgo gyvavimo.

VIII PLJK atstovai

Londonas, 1994.07.27

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. Į LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASIEKIA ILGAI SU JUMIS GRAŽŪS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kelionės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestinių pervažinimų

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestiuose. Sinteresuoti skambinkite **BUDRAITIS**
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**, ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. [VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs, complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel. 708-620-9942.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterijir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

HELP WANTED

BUSINESS OPPORTUNITY

ZEPTER

Independent Sales Reps Wanted
Billion Dollars in Sales last year
First Time in the USA

Free Training, no investment
Great Opportunity — high commissions

Call Now
(312)-629-8686

IEŠKO DARBO

30 m. moteris ieško darbo prie ligonių, arba namų ruošoje. Šiek tiek kalba angliškai. Skambinti Renatai: 708-857-9597.

VILEIŠIAI

TRIJŲ BROLIŲ DARBAI TAUTAI
Autorius **Antanas Kučys**

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vileišių biografijos, susijusios su svarbiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras — žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pirmoji lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas — Nepriklausomybės akto signataras, pirmųjų Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vasingtone; Antanas — vienas žymiausių ano meto Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų.

Visų trijų brolių darbai — tai reikšminga atgimimo lietuvių tautos istorijos dalis.

Knyga yra 624 puslapių, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įrta kietais viršeliais. Išleido Devenų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštu dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., į Kanadą — 4.00 dol., į visus kitus kraštus — 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS**, 4545 W. 63rd Chicago, IL 50529.

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ

Pažintis su Amerika (JAV)

VINCA SALČIŪNAS

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Salčiūno knygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pažintis su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymai, o platus įdomios medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kiekį, ir siūlo ją nedelsiant įsigyti. Gaunama nuolaida. Kaina - 13.50 JAV dol. plius persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti:

V. Salčiūnas, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

Kun. Povilas Dilys susimastęs prieš pamokslą savo ev.-reformatų bažnyčioje.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą su pristatymu į namus.

AIR CARGO skubiams siuntiniams.

Pervedame pinigus doleriais.

Persiunčiame baldus.

MAISTO SIUNTINIAI

Tinka sveikinimams arba švenčių progai, tik \$29.-

Kava tirpi, kava malta, arbata, vaisių koncentratas, sausainiai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai.

Didesnis, su daugiau produktų - \$39.-

55 svarai, įvairaus maisto rinkinys - \$98.-

Pageidaujant prisiūsime smulkia informaciją apie maisto siuntinius.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

San Jose Operos teatras.

RINKIMINIS KARNAVALAS ARBA TRYS SAVAITĖS COSTA RICOJE

KAROLIS AVIŽIENIS

Nors Costa Rica Kristupo Kolumbo buvo atrasta 1502 m., turistai šia šalimi rimtai susidomėjo tik po to, kai jos buvusiam prezidentui Oscar Arias 1987 m. buvo suteikta Nobelio taikos premija.

Lėktuvui nusileidus Juan Santamaria aerodrome, San Jose mieste, saulė jau buvo pasislėpusi už kalnų viršūnių. Tolumoje sužibo miesto žiburiai. Nesijautė, jog esi tropikuose — buvo net truputį vėsoka.

Taksi smagiai riedėjo miesto link, kuris buvo visai netoli, tik už dešimties mylių. Vairuotojas kartas nuo karto garsiai reaguodavo į per radiją transliuojamas futbolo runtytes. Retkarčiai mus pralenkėdavo automobiliai, su iškliptomis pro langą vėliavomis. Vairuotojai „pasi-keisdavo“ rankų mostais išreikšiamais ženklais ir imdavo monotoniškai signalizuoti.

San Jose — respublikos sostinė randasi beveik 4,000 pėdų aukštyje dubenio pavidalo slėnyje. Čia gyvena 300,000 gyventojų, o su aplinkini supančiais miestukais — trys ketvirtadaliai milijono. Miestą supa aukšti vulkaninės kilmės kalnai. Už 35 mylių stūkso frazu kalnas, o 25 mylių nuotolyje — Poas ugnikalniai. Irazu — aukščiausias ugnikalnis Costa Ricoje, jo viršūnė siekia 11,300 pėdų aukštį. Tai labiausiai aktyvus ir pavojingas ugnikalnis. 1963 m. jis beveik sunaikino Cartago miestą, esantį jo papėdėje. Poas — turi didžiausią geizerinio pobūdžio kraterį — ežerą. Kite, mažiausias, nuolat gresmingai tyvuliuoja sieros ir vandens masė. Paskutinį kartą smarkiai buvo prasiveržęs 1978 metais.

Costa Rica — maža centrinės Amerikos šalis, turinti 19,500 kvadratinį mylių plotą (šiek tiek mažesnė už Lietuvą). Gyvena čia tik 3 milijonai gyventojų. Nors šalis nedidelė, jos krantus skalauja net du vandenynai — Ramusis ir Atlanto. Per šalies vidurį nusidriekusi aukštų Kordiljerų kalnų virkstinė. Iš kalnų teka daugybė upių bei upelių. Costa Rica — tai minikontinentas.

Centriname slėnyje, kuris yra apie 20 mylių pločio ir 50 mylių ilgio, gyvena apie 60% krašto gyventojų. Pagrindinė pramonė čia — žemės ūkis. Kalnų atšlaitėse užauginama beveik visa garsioji Costa Ricos kava. Šalyje seniausia demokratija abejose Amerikose (išskyrus JAV). Tai kraštas, kuris 10% savo teritorijos yra paskelbęs vaslybiniais parkais, kad išsaugotų nuo išnykimo savo nepaprastai gražią ir turtingą fauną ir florą. Tai pavyzdys daugeliui pasaulio valstybių,

kurios beatodairiškai naikina savo lietaus ir debesinio pobūdžio miškus-džiungles.

Costa Ricoje auga per 2,000 medžių rūšių, 750 paukščių tai net trys ketvirtadaliai visų pasaulyje žinomų sėklinių augalų rūšių. Costa Rica nėra labai turtinga. Jos gerbūvis daugiausiai priklauso nuo bananų ir kavos eksporto, nuo pardavimo kainų svyravimo. Čia daugiausiai pastebėti ispanų bei kitų Europos tautų žmonės. Retkarčiai gali pamatyti ir juodosios bei indėnų rasės brožuus. Aplamai tai kostarikiečiai yra labai gražūs.

Viešbutis, kuriame apsisitaujau — pačiame miesto centre. Ryta nusileidus į viešbučio foje, maloni administratorė su šypsena pasiteiravo kaip išsimiegotais. Teko prisipažinti, jog ligi paryčių miegoti neleido ištisai signalizuojančios mašinos. Administratorė paaiškino, kad šiuo metu šalyje vyksta prezidento priešrinkiminė kampanija. Išėjęs į gatvę, supratau, jog čia žmonių temperamentui ir politikavimui ribų nėra. Gatvės pilnos žmonių, atrodo, kad visa Costa Rica susirinko. Visi gražiai apsirengę, moterys net su didelė elegancija ir supratimu. Keista, jog apsirengimu nesiskiria jaunuoliai ir suaugusieji. Nesimato suplėšytų džinsų, išlindusių kelių, ilgų neplautų plaukų. Žmonės garsiai reiškia savo jausmus, tačiau taip, kad neatkreiptų pašalinių dėmesio. Niekaš nesistumdavo, o jei netyčia tave paliečia, mandagiai atsiprašo. Noromis nenoromis prisiminiau Vilnių.

Centrinė avenija — pagrindinė miesto gatvė — lyg gyvybės arterija. Panašiai kaip Gedi-mino prospektas Vilniuje arba Michigano gatvė Chicagoje. Čia sutelkta daugybė krautuvų, krautuvėlių, barų ir viešbučių. Prekyba vyksta ne tik krautuvėse, bet ir gatvėje. Žmonių srautas juda link Plaza de la kultura ir atgal. Praeivių rankose — vėliavėlės.

Pravažiuojančios mašinos papuoštos vėliavomis, plakatais, savų kandidatų ir prezidentus portretais. Vairuotojai mojuoja rankomis, sveikina „savuosius“ ir vėl be paliovos signalizuoja. Kai kada nuo šio „entuziazmo“ tekdavo užsikimšti ausis.

Rinkimai Costa Ricoje — valstybinė šventė. Juose dalyvauja 85 proc. kostarikiečių. Rinkimų metu įvedamas „sausas“ įstatymas. Visi barai, alkoholinių gėrimų krautuvės nedirba. Lentynos, kuriose yra šie gėrimai, užklotos tamsia medžiaga ir San Jose komendanto užantspauduotos. Antspaudu nuplėšimas — kriminalinis nusikaltimas. Žmonės patenkinti; sako, gerai,

kad yra tvarka.

Rinkimų įkarštis augo ne kas dieną, o kas valandą. Į rinkimų kampaniją buvo įjungti net pradžios mokyklos mokiniai su mokytojais. Pagal vienos užsienio spaudos agentūros darbuotoją, Costa Rica prezidentiniams rinkimams išleidžia 300 milijonų dolerių. Rinkiminė kampanija prasideda tuoj po to, kai naujai išrinktas prezidentas užima postą. Prezidentas renkamas tik vienai kadencijai — keturiems metams, todėl jam jau nebereikia rūpintis naujais rinkimais, jis gali pašvęsti visą savo laiką krašto valdymui. Kampaniją finansuoja valstybė, yra uždrausta rinkti aukas iš privačių asmenų ar firmų.

Pasidomėjus rinkiminių partijų programomis, susidariau įspūdį, kad jos nedaug nuo skiriamos. Pergalė rinkimuose lemia kandidato ir prezidento oratoriniai sugebėjimai ir magnetinės asmeninės savybės. Šiuose rinkimuose — du kandidatai: Valskybinis išsilavinimo partijos — Maria Figueres ir Soc. krikščionių vienybės partijos — Angel Rodriguez. Sekmė lydėjo Figueres, kuris 30,000 balsų persvara laimėjo rinkimus. Pergalė buvo švenčiama net iki kitos dienos ryto.

Norėtusi pažymėti, jog rinkimai Costa Ricoje turbūt vieni iš demokratiškiausių pasaulyje. Apgaulės ar sukičių kelių laimėti rinkimus yra praktiškai neįmanoma, nes balsavimo punktuose yra ne tik rinkėjų sąrašai, bet ir kiekvieno balsuotojo kortelė su jo fotografija. Balsuoti galima tik asmeniškai, jokių išankstinių balsavimų paštu nėra. Pats rinkimų procesas labai paprastas ir aiškus. Balsavimo kortelėje yra kandidato ir prezidentus nuotrauka ir sąrašas kitų, kartu su juo kandidatų, palieka savo nykščio antspaudu, tokiu būdu užkirsdamas kelią bet kokiai sukičių. Tiesiog stebina rinkimų sistemos veiksmingumas, nes jau po dviejų valandų nuo rinkimų būstinių uždarymo Vyriausiasis rinkimų tribunolas praneša laimėtoją.

Netrukus prie pat tako pasirodė būsio baltaveidžių beždžionių. Jos idėmiai seka praeivius, tačiau pozuoti fotokameroms nenori. Šokinėdamos nuo šakos ant šakos jos greitai dingsta miško gilumoje. Vėliau mūsų akys pamato nuostabų reginį — vešli tropikinė augmenija, baltutėlis smėlis ir lengvai banguojantis, žydras Ramusis vandenynas.

Teko pamatyti ir išpūdingą Irazu ugnikalnį. Autobusas

Plaza De La Cultura — indėnų rankdarbių turgelis.

Apžvelgęs politinį gyvenimą, norėčiau šiek tiek papasakoti apie tai, ką mačiau kaip turistai. San Jose miestas pasižymi bene geriausiu klimatu pasaulyje. Čia amžinas pavasaris. Dieną čia būna 72-74 laips. F, naktį — apie 60 laips. F. Žiemos sezono metu beveik niekada nelyja. Nuolatinis vėjelis nupučia nuo miesto fabrikų bei automobilių užterštą orą. Iš San Jose teko važinėti po visą kraštą. Transportas čia sutvarkytas puikiai. Šimtai autobusų kiekvieną dieną juda net į tolimiausius krašto užkampius. Keliai geri, tačiau kalnuose galva svaigsta nuo staigių posūkių. Vietinė oro linija siūlo daug skrydžių į idomesnes krašto vietas, paplūdimius, valstybinius parkus.

Į vieną iš idomiausių parkų — Manuel Antonio, kuris randasi Ramiojo vandenyno pakrastyje, teko skristi DC-3 lėktuvu, pagamintu po II-ojo Pasaulinio karo. Mano pakeleivis profesorius, nors sakėsi nėra religingas, kelis kartus persižegnojo prieš pakylant lėktuvui. Vos kelis šimtus metrų įsibėgėjęs, lėktuvas jau buvo ore. Apačioje tyvuliavo Ramusis ir Atlanto vandenynai, matėsi San Jose ugnikalniai, vaizdas buvo nepakartojamas! Nepraslinko nei dvidešimt minučių, ir lėktuvas nusileido Qvepos miestelyje, o nuo ten iki parko — vos kelios mylios.

Manuel Antonio parkas nedidelis, tačiau jame yra lietaus pobūdžio džiunglės su daugybe gyvūnų ir floros bei trys gražiausi tropikiniai paplūdimiai Costa Ricoje.

Išlipęs iš lėktuvo, pasijunti, jog tikrai esi tik 9 laipsniai nuo ekvatorijos: karšta ir drėgna, tylą nustelbia tik įvairių paukščių klegeys iš netoliese esančio paukščių gojaus. Miniatiūrinis terminalas — tik nedidelė pasiūrė su maža kavine ir suvenyrų kiosku. Lėktuvai čia leidžiasi tiesiog ant žolės, jokių komunikacijos priemonių, išskyrus telefoną, čia nėra.

Nedideliu autobusiuku važiuojame džiunglių keliu į Manuel Antonio parką. Daug buvau girdejęs apie šį gamtos stebuklą, ir dabar pamatytas vaizdas manęs neapvylė. Nusiemė batų ir atsiraitę kelnes, perbėrėdame mažytį kalnų upokšnį ir atsirandame parke. Toliau takas veda į kalną. Einame tarsi tuneliu, apaugusiu tankiais krūmais ir medžiais. Tik retkarčiais saulės spinduliai prasiskverbia pro šį žalią šydą. Oras tirštas nuo drėgmės alsuojančios žemės ir augmenijos.

Netrukus prie pat tako pasirodė būsio baltaveidžių beždžionių. Jos idėmiai seka praeivius, tačiau pozuoti fotokameroms nenori. Šokinėdamos nuo šakos ant šakos jos greitai dingsta miško gilumoje. Vėliau mūsų akys pamato nuostabų reginį — vešli tropikinė augmenija, baltutėlis smėlis ir lengvai banguojantis, žydras Ramusis vandenynas.

Teko pamatyti ir išpūdingą Irazu ugnikalnį. Autobusas

KUN. JONAS RIAUBŪNA PRISIMINUS

Prieš 25 metus Vasario 16-osios gimnazija neteko savo kapeliono kun. Jono Riaubūno. Jis dingio be žinios. Vasaros atostogų metu kartu su kun. St. Šaleika nutarė keliauti į Romą. Pakeliui jie porai dienų sustoję saleziečių vasarvietėje Alpėse „Casa Alpina Lituania“. 1969 m. liepos 27 d., po pietų apie trečią valandą, kun. Jonas Riaubūnas vienmarškinis, persimetęs foto aparatą per petį, išėjo pasivaikščioti. Jis nepasidėmė jokių dokumentų, paliko piniginių su pinigais ir visus kitus savo daiktus kambarėje. Išėjo ir nebeįėjo. Kun. Šaleika vakare dar pagalvojo, kad J. Riaubūnas pasiliko pas pažįstamą italų šeimą nakvoti. Tačiau, kai jis ir rytojaus dieną negrįžo, visi pradėjo jo ieškoti. Ieškojo lietuviai, jo draugai italai, italų policija šunimis ir helikopteriu, bet nerado. Taip ligi šios dienos neišku, kaip jis žuvo.

Kun. Jonas Riaubūnas tuo metu tebuvo 43 metų amžiaus. Jis gimęs Kazlų Rūdoj, baigė Kaišiadorių gimnaziją ir studijavo Kauno universitete, iš pradžių inžineriją, o vėliau filosofiją-teologiją. Studijas tęsė Eichštete ir Romoje. 1950 metais buvo išvntintas kunigu. Šv. Grigaliaus popiežiškame universitete įsigijo filosofijos bakalauro laipsnį ir teologijos bei kanonų teisės licenciatas. Po to jis ruošėsi doktoratui ir dėstė tikybą italų gimnazijoje.

1962 metais prel. Ladas Tula-ba jį perkalbėjo vyksti į Vasario 16-osios gimnaziją, kur tuo metu truko kapeliono ir mokytojų. Tais laikais buvo gimnazijai sunku rasti kvalifikuotų žmonių, nes darbas sunkus ir atlyginimas labai mažas. Kun. Riaubūnas sutiko ir jam šis darbas sekėsi. Mokiniai jį mylėjo. Jis buvo ramus ir paslaugus.

nuvėžė tiesiog iki pat viršaus. Kelis šimtus pėdų pajėgome pelėnais nusėta dauba, ir vienas po kito atsivėrė prieš akis trys krateriai. Du iš jų užpildyti geltonos spalvos skystiu, tai siero ir vandens tirpalas, skleidžiantis nemalonų kvapą. Debesys plaukia po kojomis, o tolu-moje matosi San Jose miestas. Pats San Jose miestas įkurtas 1737 m. Senų pastatų mažai be-išlikę, o naujoji architektūra nėra labai įdomi. Miestas turi kelis muziejus. Idomiausias — nefrito muziejus. Tai draudimo kompanijos surinkta milžiniška nefrito papuošalų kolekcija, primenanti stilizuotus žmones bei įvairius gyvius.

Idomi ir Costa Ricos Centrinio banko aukso dirbinių kolekcija. Čia didžiuliame seife chronologine tvarka išstatyti rinkinys — net 20,000 uncijų aukso. Papuošalai — didelio disko pavidalo — buvo nešiojami ant kaklo. Pamatę šiuos papuošalus, Kristupo Kolumbo jūrininkai pavadino šį krantą Costa Rica — turtingu krantu.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1994 m. rugpjūčio mėn. 25 d. 5

Pagalbos arba patarimo ieškančiam visuomet skirdavo daug laiko. Jis dėstė tikybą, lotynų k., lietuvių k. ir istoriją, turėjo 24 pamokas, o savo laisvalaikį praleisdavo su mokiniais. Dažnai vakarais žaisdavo tinklinį, stalo tenisą, o kartais eidavo su mokiniais pasivaikščioti ir nu-eidavo toli į apylinkės miškus. Pakeliaudavo su mokiniais ir automobiliu į artimesnius miestus. O įvairiausiom šven-tėm jis sugalvodavo idomius prasmingus vaidinimus. Jam kapeliono darbas labai patiko. Kai jam siūlė direktoriaus pareigas, jis griežtai atsisakė.

Vasario 16-osios gimnazija savo dingusio energingo kape-liono labai pasigedo ir iki šiol nėra jo pamiršusi.

A. Š.

PASKAITOS MOKYTOJAMS

Kauno katechetikos centre paskaitų ciklą skaitė tema „Malda su Šv. Raštu“ magistrė Ruth Graff iš JAV ir tema „Tarpkonfesinė Dievo samp-rata“ skaitė Marija Stan-kus-Saulaitė. Susidomėjimas buvęs didelis. (V.R.)

„Anapus saulės mes susitiksim
Su pamiltaisiais žemės keliuos.
Visų tėvynė mes pasiliksime
Aukščiausio garbei šventam dangui“.

PADĖKA A.ŠA. VALĖ IR MEČYS BANKAUSKAI

Mūsų brangūs Tėveliai, Seneliai, Proseneliai, Sesutė ir Svainis, gyvenimo naštos ir ligų išvarginti, užmigo Viešpatyje, sulaukę 88 metų: Tėvelis — 1993 m. lapkričio 2 d., Mamytė — 1994 m. gegužės 7 d. Abu buvo palaidoti birželio 23 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Matui Čyviui, St. Pete Beach, FL, lankiusiam mūsų mylimuosius ligoje ir suteikusiam jiems paskutinę paslaugą, pagodušiam mūsų likusius skausme, aukojusiam šv. Mišių aukas už ju vėles.

Sirdingas acių Palaiminto Jurgio Matulaičio misijos kapelionui kun. Algirdui Palokui, aukojusiam šv. Mišių auką ir palydėjusiam mūsų Tėvelius ir giminačius į Amžinojo Poilsio vietą.

Acių prelatui Ignui Urbonui už Tėvelių prisiminimų skirtą Mišių auką.

Dėkojame mūsų mielai Danutei Stankaitytei už guodžiančias giesmes koplyčioje ir Ričardui Sokui už vargonų muziką, šv. Mišių metu.

Viešpaties palaimos prašome Hospice draugijai, Largo, FL už suteiktą mums tokia didelę ir nuoširdžią moralinę bei fizinę pagalbą slaugant Tėveli, Elvyrai Sprindis taip pasiaukojančiai slaugant Mamą, Nijolei ir Kostui Dimams už mūsų visų globą.

Nuoširdi mūsų padėka priklauso mūsų mielam kaimynui Vytautui Rūteliui ir jo giminaitei Raselei ištisusiems Tėveliams draugišką pagalbą ranką, p. Sofijai Plenienei už rūpestį, patarimus bei lankymą Mamytės telefonu, ponions Bronei Miklienei ir Katerinai Pečkaitienei už mielus laiškučius Mamai sergant.

Dėkojame ponams Geni ir Adolfui Armaliams, Janinai ir Vladui Staškams, Elenai Krasauskienei ir Marytei Miklienei, lankiusiems Mamytę ar Tėvelį ligos metu.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems šv. Mišių aukose Šv. Kazimiero Misijoje, St. Pete, FL, Palaiminto Jurgio Matulaičio Misijoje, Lemont, IL, Šv. Kazimiero bažnyčioje, Gary, IN bei laidotuose atsisveikinant su mūsų mylimaisiais.

Dėkojame visiems mieliems bičiuliams bei artimiesiems, guodusiems mus žodžiu ar raštu, aukojusiems šv. Mišioms ar draugijoms.

Didelė padėka tėvui ir sūnui Petkams, rūpestingai ir draugiškai padėjusiems mums ir sutvarkiusiems Tėvelių bei giminačių laidotuves.

Danguolė ir Petras Griganavičiai
Colleen, Šarūnas, Brittany, Molly, Peter, Lucas Gri-ganavičiai
Leokadija ir Juozas Žvyniai

Uošviui, ilgamečiui lietuviybės puoselėtojai

A.ŠA. pulk. JONUI ANDRAŠUNI

mirus, inž. VYTAUTUI ČERNIUI, Lietuvių Bendruomenės, Los Angeles apylinkės išdininkui, gilaus skausmo valandoje užuojautą reiškia ir kartu su visa šeima išgyvena sunkų netekties liūdesį.

Valdyba

Nuotr. K. Avižienio

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

BALFo gegužinėje, įvykusioje sekmadienį, rugpjūčio 21 d., buvo daug laimėtojų, bet nemažai jų savo laimikių neatsiėmė. Štai tie laimingieji numeriai: 250216, 975137, 975191, 975259, 975362, 975298, 975518, 975708, 975709, 975729, 975777, 975864, 975990. Turintieji tuos numerius, prašome kreiptis į BALFo raštinę tel. 312-776-7582. Visi daiktai yra BALFo raštinėje.

Brighton Parko Moterų klubo narių susirinkimas bus ketvirtadienį, rugsėjo 1 d., 1 val. po pietų, Kojak salėje, 4500 S. Talman Ave. Narės prašomos susirinkime dalyvauti. Bus ir vaišės.

Dr. Augustino ir Marijos Laucių (Mt. Olive, IL), net 300 mylių atstumas nesulaiko nuo dalyvavimo „Draugo“ bankete. Daugelį metų jie atsilanko į „Draugo“ renginius ir dabar vėl įsigijo bilietus į suaktyvinį banketą, atsiųsdami kartu ir auką — iš viso 100 dol. Renginių komitetas jiems už tai reiškia padėką.

Daina Dumbrienė, Čikagos lituanistinės mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, administratore.

Praėjusį antradienį, rugpjūčio 21 d. Sveikatos skyriuje po straipsniu: „Kalbinis laikotarpis — išplėstinės frazės“, praleista autorės Domicelės Petrutytes pavardė (ta pati neapsižiūrėjimo klaida padaryta ir savaite prieš). Labai atsiprašome D. Petrutytes ir tuo pačiu pasidžiaugiamė, kad jos straipsnių serija apie kūdikio vystymąsi atkreipia skaitytojų dėmesį — ne vien šeimų su mažais vaikais, bet ir močiutų bei senelių, kurie tuos straipsnius iškerpa ir pasiunčia savo vaikų šeimoms.

x TRANSPAK TALPINTUVAI Lietuva su siuntiniais siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams — **air cargo**. Pervedami pinigai doleriais. Pasirinkimas maisto siuntinių nuo \$29 iki \$98. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings**, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk)

Auka „Draugo“ paramos fondui — yra lietuviybės laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Pirmoji šio — rudens — sezono vakaronė bus rugsėjo 9 d. Jaunimo centro kavinėje. Bus parodyta vaizduojamieji Dainų ir šokių šventės Lietuvoje. Vakaronę ruošia Lietuvių moterų klubų federacijos Čikagos skyriaus valdyba ir maloniai visus kviečia atsilankyti.

Lietuvių Opera labai nuosirdžiai dėkoja Seklyčios sielai Birutei Jasaitienei už leidimą pasinaudoti patalpomis išsiunčiant Operos vajeus laimėjimų bilietus, o taip pat ir už kitą suteiktą paramą.

Liucija Kurkulienė, Rochester, NY, gražindama laimėtojų bilietų šakneles „Draugui“ atsiuntė 100 dol. auką. Labai ačiū!

Justin Skuodas, DeKalb, IL, prisijungdamas 100 dol. auką „Draugui“ rašo: „Sveikinu sulaukus tokio garbingo amžiaus ir linkiu dar ilgai gyventi ir tobulėti“. Nuosirdžiai dėkojame už gražius sveikinimo žodžius ir vertingą auką. Turėdami tokių gerų rėmėjų ir draugų, mes stengiamės, kad mūsų laikraštis sulauktų dar garbingesnio amžiaus ir vis daugiau tobulėtų.

MOTERŲ KLUBO VEIKLA

Brighton Parko Lietuvių moterų klubo eilinis susirinkimas įvyko gegužės 3 d. Kojak salėje. Susirinkimą atidarė pirm. Bernice Žemgulis, sveikindama visas narys Motinos dienos proga. Atsilankė gražus būrelis dalyvių. Nutarimų raštininkė perskaitė praėjusio posėdžio protokolą, kuris buvo priimtas su pagyrimu. Pirmininkė padarė klubo valdybos pranešimus, kurie taip pat priimti. Gautas padėkos laiškelis iš Harriett Ermel, kuri dėkoja už dovaną, klubo vardu pasiūstą, kai ji sunkiai sirgo. Pranešta, kad serga Matilda Folienė. Jai klubas taip pat pasiuntė kortelę su dovana ir linkėjimais greitai pasveikti. Pirmininkė priminė, kad klubas išėina 3 mėnesių atostogų, o kitas susirinkimas bus rugsėjo 1 d. Reikalui esant, klubas kreiptis į pirmininkę, tel. 847-2879.

Po susirinkimo visos narės buvo pavaišintos, palinkėta linksmų atostogų. Visos patenkintos susirinkimu skirstėsi namo.

Rozė Didžgalvis

x „Lietuvių Balso“ laikraščio gegužinė įvyks rugpjūčio 28 d., sekmadienį 1 val. p.p. Grienų sodyboje, Lockport, IL, 15904-143 St. Autobusas iš Marquette Parko išvyks 12 val. Skambinti redakcijai: 312-776-3399. Atsiprašome už klaidą rugpjūčio 20 d. laidoje. Turėjo būti: 15904 ne 5904. (sk)

x Dr. A. Prunskienė, Lietuvos Našlaičių Globos komiteto pirmininkė, rodyt vaizduojamieji apie kunigū — P. Linkevičiaus, V. Aukštakalnio ir R. Ramašausko veiklą su Lietuvos našlaičiais, penktadienį, rugpjūčio 26 d. 3 val. p.p. „Seklyčioje“. Kviečiame pasižiūrėti. (sk)

IR MES DALYVAVOME LITURGIJOJE PRIE EŽERO

Punktualiai 12:30 val. p.p., sekmadienį, rugpjūčio 7 d., autobusas išvažiavo nuo Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios, veždamas įvairaus amžiaus kelių į miesto centrą. Privaziavus netoli Grant Parko, pro autobuso langą buvo galima matyti žmones, nešančius sulankstomas kėdes link parko. Priartėjus prie parko, vienas autobusas po kito iš visų krypčių atvežė savo keleivius ir sustojo vienas paskui kitą, apsupdami parką. Šią popietę visi keliai vedę į Grant Parką, nes čia vyko iškilmės, švenčiant Čikagos arkivyskupijos 150-metų jubiliejų.

Žengiant į parką, kartu eina minios žmonių, kaip į atlydus. Publika graži, švari, įvairaus amžiaus. Daugumas nešasi kėdes — skėčius nuo saulės, sulankstomas kėdes, antklodes, „coolers“ su gėrimais ir pikniko gėrybes. Prieš šv. Mišias vyksta muzikinė preliudija, po šv. Mišių bus piknikas, o vėliau koncertas. Dalyviai atvyko pasirušę šios dienos programai.

Parke jau daug publikos susirinkę. Dauguma kėdžių prie „band shell“ jau užimta, ant žolės jau daug žmonių pasirušę savo vietas — ištistos antklodės, susutytos kėdės. Televizijos stočių aparatūra jau statoma ir ruošiamas filmavimui.

Susikamio muzikinė preliudija pasitinka dalyvius, tuo pradant šios dienos iškilmes. Muzika švelni, malonu klausytis, sudaro raminantį jausmą. Tarp muzikos dalykų įterpta arkivyskupijos istorija, kurioje buvo paminėti lietuviai.

Baigiant preliudiją, per garbą kalbėjus girdėti pranešimas, kad tuoj prasidės šv. Mišios. Netrukus procesija ateina artyn altoriaus. Procesija lydi dalyvių giedojimas. Šv. Mišias aukoja kardinolas Joseph Bernardin kartu su šešiais vyskupais. Savo pamoksle kardinolas pabrėžia šios šventės svarbumą, atkreipdamas dėmesį į aplinką — čia labai tinkama vieta šiai progai. Iš vakarų pusės galima matyti dangoraižius — žmogaus darbas, o iš rytų pusės ežeras — Dievo kūrinys.

Iš tikrųjų čia puiki vieta tokiai progai. Parkas erdvus, vietos daug. Estrada, prigludusi altoriui, iš toli galima gerai matyti. Mikrofonai veikia puikiai — buvo lengva suprasti kiekvieną žodį. O chorų balsai nuskambėjo tolyn per

x Pardudame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienė**, Travel Centre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

x A. A. Danos Daugirdienės atminimui \$865 buvo paskirta Lithuanian Mercy Lift. LML nuosirdžiai dėkoja velionės šeimai ir aukotojams: J. A. Birutis, V. A. Lauraitis, S. N. Juškus, L. Vežienė, J. K. B. Bulota, dr. B. G. Mačiūka, A. V. Domanskis, V. J. Lendraitis, R. J. Spurgis, J. R. Mozoliuskas, Z. S. Žilevičius, J. Valaitienė, M. H. Paškevičius, V. Bilaišytė, E. Vilutienė, J. Grybauskienė, G. P. Naris, V. Darienė, B. S. Stravinskis, R. V. Mastis, A. Kaminskienė, D. V. Kochanuskas, E. Veleckis ir V. Pleiris. (sk)

x Dr. Rimvydas Sidrys, oftalmologas, „Saulutės“ „Atviro žodžio“ forumo kalbės „Kaip galime padėti sergantiems Lietuvoje“, sekmadienį, rugpjūčio 28 d., 12 val. p.p. (po Mišių) PLC Bočių menėje. Visi kviečiami, bus kavutė. (sk)

Čikagą ir visą paežerį. Šv. Mišių metu sykliais buvo galima girdėti bažnyčių varpus beskambant, lyg ir sveikinant minią šią ypatingą progą.

Iškilmės sutraukė apie 30,000 tikinčiųjų iš plačių Cook ir Lake apskričių ir kitur. Graži minia, įvairaus amžiaus, skirtingų kilmų, kartu susijungė maldoti kaip viena šeima tinkamai atšvesti šią ypatingą sukaktį. Malonu, kad lietuviai taip pat dalyvavo šioje šventėje. Ne tik atvyko Švč. M. Marijos Gimimo parapija, bet taip pat ir dalyvavo Nekalto Prasidėjimo parapija. Abiejų parapijų klebonai suorganizavo savo parapijų keliones ir taip pat dalyvavo.

Paminėję šią didelę arkivyskupijos šventę, apylinkės lietuviai dabar laukia savo šventės, Šiluvos atlydų, kurie prasidės rugsėjo 7 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje.

MPV

ATSIŪSTA PAMINĖTI

x Pilypas Narutis, „Tautos sukilimas 1941“. Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. I dalis. Ši dalis pavadinta „Be šūvio“, nes, kaip įvadė rašo knygos autorius: „Prezidentas — Tautos vadas — pabėgo. Krašto apsaugos ministras pabėgo. Karininkas vadas pasitinka Sovietų sąjungos Raudonąją armiją, okupuojančią Lietuvą, o ministras pirmininkas prašo tautą priešus mandagiai priimti...“ Jis toliau teigia, kad „tolimesnį tautos likimą sprendė pati lietuvių tauta...“ Šia knyga bandau dokumentuoti mano ir mano draugų pastangas kovoti prieš Staliną ir Hitlerį, du didžiuosius Lietuvos ir laisvojo pasaulio priešus.

Apie 1941 m. sukilimą ir Laidiną vyriausybę daug kartų buvo rašyta mūsų spaudoje, tačiau įvykiai knygoje dėstomi labai nuosekliai, perpinti asmeniškais prisiminimais žmogaus, kuris tuose įvykiuose aktyviai dalyvavo — ne tik dalyvavo, bet ir buvo vienas organizatorių. Knyga apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., yra 404 psl., iliustruota nuotraukomis ir faksimilėmis. Gaunama „Drauge“.

x „Bridges“, 1994 m. liepos/rugpjūčio mėn., nr. 6(18). JAV LB Krašto valdybos periodinis leidinys anglų kalba. Išeina 10 kartų per metus. Re-

Dalyviai klausosi muzikinės preliudijos, laukdami šv. Mišių Grant Parke rugpjūčio 7 d.

daguoja Rimantas A. Stirbys, administratorė Audronė Gulbinienė. Redakcijos ir administracijos adresas: 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134. Šiame numeryje daug dėmesio skiriama a.a. amb. Stasiui Lozoraičiui, paminint jo mirtį š.m. birželio mėn., apžvelgiant jo gyvenimą ir darbą Lietuvos labui. Taip pat yra apžvalgos straipsnelių sporto, kultūros, verslo ir kitomis temomis. Netruksta iliustracijų. Žurnalas daro labai teigiamą įspūdį (32 psl.).

x „Viltis“, folkloro ir tautinių šokių žurnalas, 1994 m. rugsėjis-spalis, nr. 3(54). Žurnalas švenčia 50 metų sukaktį — pradėtas leisti 1944 m. rugsėjo mėn., Fairhope, Alabama. Nuo pat leidimo dienos žurnalą tebedaguoja Vytautas F. Beliajus (1337 Marion St., Denver, CO 80218). Kaip galima sukakties progomis tikėtis, ši „Viltis“ spausdina daug istorinės medžiagos, susietos ir su tautiniais šokiais (ne vien lietuvių), ir su redaktorium, kuris šia liaudies meno šaka anksti susidomėjo ir stengėsi ją puoselėti ateivių ir amerikiečių tarpe. Jis dėl to įsteigė ir žurnalą „Viltis“ — 66 psl., gausiai iliustruota, gražiai išleista.

x Vincas Šalčiūnas, „Dėdės Samo žemė“. Pažintis su Amerika (JAV). Grafika, iliustracijos ir surinkimas kompiuteriu — autoriaus. Peržiūrėjo ir taisė Jeronimas Šalčiūnas. Išeido „Varpas“, Kaune 1994 m. Knyga 335 psl., minkštasis viršelis, gaunama ir „Drauge“ — kaina 13.50 dol., su persiuntimu (pri-

Dvi Čikagos lit. mokyklos mokinės (iš kairės) — Ada Valaitytė ir Rima Griauzdytė, dalinasi mokslo metų baigimo džiaugsmu.

dedant 2.75 dol.) — 16.25 dol.

Tai ne autoriaus prisiminimai ar išpūdziai, keliaujant po Ameriką, o supažindinimas su patiu JAV kraštu, gyventojais, geografija, istorija ir t.t. Autorius įvadė tarp kitko rašo: „Pusšimt metų atskirti nuo Vakarų pasaulio, Lietuvos gyventojai mažai teturėjo informacijos apie tų šalių pažangą, kultūrą ir žmonių buitinių gyvenimą... Lietuvoje patyriau nemažą žmonių norą artčiau pažinti Jungtines Amerikos Valstijas (JAV), kurias dažnai simbolizuoja „Dėdės Samas“. Ši knyga galėtų tą norą bent dalinai patenkinti“. Iš tų poros sakinių galime pastebėti, kad knyga labai tinka mūsų tautiečiams, neseniai į JAV atvykusiems iš Lietuvos, o taip pat ir tebegyvenantiems tėvynėje. Autorius rašo gvyai, įdomiai, su pastabumu bei įžvalgumu.

IŠ ARTI IR TOLI

ARTEJA LB XIV TARYBOS SESIJA

JAV LB XIII Tarybos prezidentas (Vytautas Kamantas, dr. Vytas Narutis, Birutė Vilutienė, Gražina Kamantienė ir Svajonė Kerelytė) išsiuntė visiems naujos JAV LB XIV Tarybos nariams jau antrą bendrą laišką su neseniai pasibaigusio Tarybos korespondencinio posėdžio duomenimis, rugsėjo 17-18 d. sesijos Sheraton National Hotel, Arlington, Virginia, darbotvarkę bei kitomis informacijomis ir dabartiniais JAV LB įstatais bei taisyklėmis. Tarybos sesijoje kviečiami dalyvauti visų JAV LB apylinkių pirmininkai ir jų valdybų nariai. Naują JAV LB XIV Tarybą sudaro 68 nariai ir jie sesijos pirmame posėdyje rinkti per prezidiumą trejų metų kadencijai. Sesijos antrą dieną bus renkamas JAV LB Garbės teismas, Kontrolės komisija ir Krašto valdybos pirmininkas.

SEKMINGA PASKAITA

Prof. Vytautas Bieliauskas rugpjūčio 13 d. skaitė paskaitą JAV Psichologų sąjungos metiniame suvažiavime Los Angeles, CA. Jo paskaitos tema: „Tapatybės ieškojimas Rytuose Europoje“, buvo sutikta su dideliu entuziazmu.

LIETUVIŠKA RADIO VALANDA

Jau kelios savaitės kai Los Angeles lietuvių radio programa, leista šeštadieniais po 30 minučių, dabar girdima ištisą valandą nuo 12 valandos dienos iki 1 valandos. Prancūzai negalėjo išlaikyti toje radijo stotyje prancūzišką pusvalandį, veikusi prieš lietuvišką pusvalandį. Radijo stotiai pasiūlius, lietuviai perėmė prancūzų pusvalandį. Pirmos 30 minučių girdimos anglų kalba, tik tar-

puose įterpiama lietuviškų žodžių, sakinių. Taip tikimasi pritraukti daugiau jaunimo klausytojų lietuviškos muzikos (ne kūtvelų-hipių šūkavimų). Anglų k. pusvalandžiui vadovauja Kęstutis Reivydas. Lietuvišką pusvalandį redaguoja keletas asmenų.

LIETUVIŲ DIENOS CALIFORNIJOJE

Tradicinės Lietuvos dienos Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos aikštėje ir patalpose vyks spalio 1 ir 2 d. Į šį renginį atvyksta lietuviai iš visos Californijos ir kitų, net tolimųjų valstijų. Ir šimet tikimasi gausių dalyvių atsilankymo. Šventę rengia ir visus kviečia LB Los Angeles apylinkės valdyba.

A.G.

L. VYČIŲ RYŠININKĖ SU VISUOMENE

Lietuvos Vyčių organizacijos ryšininkė su visuomene ir spauda nuo š.m. rugpjūčio 7 d. yra paskirta Centro valdybos narė Regina Juškaitė. Lietuvos Vyčių veiklos žinias, jų renginių kalendorius, nuotraukas ir kitą informacinę medžiagą prašoma siųsti R. Juškaitėi, 4638 51st Street, Detroit, MI 48210-2725. Faksas 313-554-1670. Tel. 313-554-3288.

XIV TARYBOS SUVAŽIAVIMAS — BALTIMOREJE

JAV LB XIII Tarybos prezidentas, atsižvelgdamas į Krašto valdybos raštišką prašymą, šią vasarą pravedė naujos JAV LB XIV Tarybos narių pirmąjį korespondencinį posėdį, kuriame balsavimo būdu buvo sprendžiama, kur turėtų susirinkti LB Taryba pirmajai sesijai š.m. rugsėjo 17-18 d.: ar jau iš ankščiau parinktame Lemonate, ar JAV LB Krašto valdybos pasiūlytoje Baltimoreje. Tarybos narių balsų dauguma pasisakė už Baltimore's vietovę, tad pirmoji sesija įvyks JAV LB Krašto valdybos parinktame Sheraton National Hotel, Columbia Pike & Washington Boulevard, Arlington, Virginia, 22204, telefonas 703-521-1900, fax 703-521-2122. Viešbutis yra prie Washington National Airport, šalia Washington, DC, netoli Baltimore's. Tarybos sesija prasidės rugsėjo 17 dieną, šeštadienį, 8 val. ryte registracija ir baigsis sekmadienį, 5 val. po pietų. Penktadienį prieš sesiją tame pačiame viešbutyje vyks JAV LB KV ruošiamas visuomeninių studijų seminaras. Seminaro ir Tarybos sesijos posėdžiai yra atviri visiems, todėl tie, kurie domisi LB ir lietuviybės išlaikymo reikalais, kviečiami atsilankyti ir stebėti rinktų LB atstovų diskusijas.

x Prieš lengva gyvenime įsigyti, bet „Draugas“ — tik viešas.